

ਮਿਸ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਡੀ ਦੁਆ, ਜੇ.

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮ ਅਵੈਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਜੀ ਡੀ ਖੇਸਲਾ ਅਤੇ ਐਸ ਬੀ ਕੈਪੂਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.

ਸ਼ਿਵਜੀ ਨੱਥੂਭਾਈ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 47-ਡੀ ਆਫ 1955।

ਮਾਈਨਜ਼ ਐਂਡ ਮਿਨਰਲਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ) ਐਕਟ (1948 ਦਾ LIII)—ਸੈਕਸ਼ਨ 5—ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮ, 1949—ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ—ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)—ਆਰਟੀਕਲ 19 (1)(f) ਅਤੇ (ਜੀ)-ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮ- 32, 57 ਅਤੇ 59—ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ—ਕੀ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ—ਨਿਯਮ 29— ਅਧੀਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ—ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ—ਕੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮਾਈਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਉੱਥੋਂ ਖਣਿਜ ਕੱਢਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਖੁੱਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਵੇ। ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਰਿਆਇਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਤੇਲ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਅਤੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ "ਜਨ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ" ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਖਾਣਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਮੌਜੂਦ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ) ਐਕਟ, 1948, ਜਾਂ ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮ, 1949 ਦੁਆਰਾ, ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਾਂ 57 ਅਤੇ 59 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਯਮ 32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਰਜੀਹ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 29 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ। 500. ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੀਜ਼ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। 500. ਇਹ ਹੈ

ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਮਾਡਲ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੁਟਨੋਟ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਮ੍ਹਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਰਕਮ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਿਯਮ 29 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨਾ ਜਦੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

1954 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 306-ਡੀ ਵਿੱਚ 28 ਨਵੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਕਪੂਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ।

ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਦਾਸ ਤ੍ਰਿਕਮ ਦਾਸ, ਜੇ.ਬੀ.ਦਾਦਾਚਨਜੀ, ਡੀ.ਕੇ.ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਯੋਗੇਸ਼ਵਰ ਦਿਆਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸੀ ਕੇ ਦਫਤਰੀ, ਜਿੰਦਰਾ ਲਾਲ, ਸ: ਸ: ਸ: ਹੁਕਲਾ ਅਤੇ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.—ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਇਹ ਅਪੀਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮ, 1949 ਦੇ ਨਿਯਮ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ: ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ 'ਤੇ ਗੰਗਪੁਰ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਨੇ 30 ਦਸੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 15 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ (14 ਈ. ਦਸੰਬਰ, 1947) ਨੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਰਲੇਵਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 1 ਜਨਵਰੀ, 1948 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉੜੀਸਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੰਗਪੁਰ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 29 ਜੂਨ, 1949 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ "ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਨਹੀਂ ਸਨ।"

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਖਣਿਜ (ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਟੀਲ, ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਨਾਥੂਭਾਈ ਬਾਲਣ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇੱਕ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। 15 ਦਸੰਬਰ, 1949 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜ ਮਾਈਨਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਕੁਝ ਤਕਨੀਕੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਠੀਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 6 ਸਤੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12.10 ਵਜੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉੜੀਸਾ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 22 ਦਸੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਪੰਜ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਉੜੀਸਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ 'ਬੀ' ਹਨ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ "ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੇ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਤਰਜੀਹੀ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ, 10 ਜੁਲਾਈ, 1950 ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਪੰਜ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਰ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 29 ਦੇ ਨਾਲ 200 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। 500. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਰੇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਨਿਯਮ 20 ਅਧੀਨ 200 ਅਤੇ ਰੁ. ਨਿਯਮ 29 ਦੇ ਤਹਿਤ 500, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਯਮ 29 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕੀਤੀ। ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਯਮ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ 200, ਪਰ ਨਿਯਮ 29 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। 24 ਜੁਲਾਈ, 1950 ਨੂੰ, ਡਿਪਟੀ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਨਿਯਮ 29 ਦੇ ਤਹਿਤ 500. ਜਮ੍ਹਾਂ 3 ਅਗਸਤ, 1950 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਾਮੂਲੀ ਨੁਕਸ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 6 ਸਤੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਾਜ਼ਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 22 ਦਸੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜ ਮਾਈਨਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 3) ਵਿਚਕਾਰ ਤਰਜੀਹ ਨਿਯਮ 32 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ “ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਦੋ ਉਪਬੰਧ ਹਨ, ਪਰ ਉੜੀਸਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, 22 ਦਸੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ, ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮਾਈਨਿੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਲਈ ਦੋ ਬਿਨੈਕਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉੜੀਸਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 32 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ 29 ਦੁਆਰਾ ਲੇੜੀਂਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤਰਜੀਹ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 27 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਮੁਕੰਮਲ ਸਨ।

ਜੁਲਾਈ, 1950, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 3 ਅਗਸਤ, 1950 ਨੂੰ ਹੀ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਨਿਯਮ 29 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਅਧੀਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 57 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਚਲੇ ਗਏ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 28 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਨੂੰ ਉੜੀਸਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ (ਅੰਕਸ਼ਾ 'ਡੀ') ਕਿ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮ 29 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਹੀ ਇਹ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਡਿਪਟੀ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਸੁੰਦਰਗੜ੍ਹ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 3 ਅਗਸਤ, 1950 ਨੂੰ ਇਹ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 10 ਜੁਲਾਈ, 1950 ਤੋਂ ਮੁਕੰਮਲ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 27 ਜੁਲਾਈ, 1950 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਖਣਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇ ਦੋ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ 28 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਦਾ ਇਹ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਯਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੀ

ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਯਮ 29 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਹੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁਪਏ. 500 ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਛਾਪੇ ਗਏ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਲਈ ਮਾਡਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਕਪੂਰ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ, ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਿਯਮ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਪਰ 28 ਜਨਵਰੀ, 1954* ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਫੈਸਲਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਧਾਰਾ 19

(1) (ਐਫ) ਜਾਂ (ਜੀ) ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਯਮ 59, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਾਰ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ-

(1) ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ। ਅਨੁਛੇਦ 19 (1)(f) ਅਤੇ (g) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਿਯਮ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ;

(2) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(3) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ, ਇਸ ਲਈ, ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ; ਅਤੇ

(4) ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਡਲ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਰੁ. 500 ਨਿਯਮ 29 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਹੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲੇ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮਾਈਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਉੱਥੋਂ ਖਣਿਜ ਕੱਢਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਖੁੱਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚਕਾਰ। ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਰਿਆਇਤਾਂ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਤੇਲ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ "ਜਨ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ" ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਤਕਰੇ ਨਾਲ ਖਾਣਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਆਨੰਦ ਬੇਹਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜੋ (1) (1955) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 919

ਉੜੀਸਾ ਅਸਟੇਟ ਐਬੋਲਿਸ਼ਨ ਐਕਟ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 (l) (f) ਅਤੇ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਬੋਸ, ਜੇ., ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

“ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਝੀਲ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਣੀ ਹੈ ਰਾਜ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਇਸ 'ਤੇ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵੇਚੋ। ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹਨ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਫਿਰ ਉਹ ਹੈ a ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨਿਰੋਲ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਹੈ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਜੋ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ a ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ।”

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ ਅਤੇ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 19 (l)(f) ਜਾਂ (g) ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(1) ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ, ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ ਜਿਸਦੀ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ; ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 28 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਵਸਤੂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ) ਐਕਟ, 1948 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ "ਜਨਹਿਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਤੇਲ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਵੇ"। ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਆਦਿ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਲੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ: -

“ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਜੇਕਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਾਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। 5 ਅਤੇ 6”।

ਨਿਯਮ 57 ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਆਰਡਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 59 ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 60 ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ,

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਾਕੰਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਰਧ ਨਿਆਂਇਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੁਝ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਣ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਯਮ 32 ਨੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਰਜੀਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਨਿਯਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ, ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਗੋਂਦਰ ਨਾਥ ਰੋੜਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵੀ.ਕਾਮ. ਪਹਾੜੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ (1), ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰਬੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1958 ਐਸ.ਸੀ. 398

ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਖਪਤ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ "ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਲੜੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਉੱਪਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 'ਸਪੀਕਿੰਗ' ਕਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਦੇਸ਼। ਜਿੱਥੇ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਯਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਹੋਵੇ, ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸੇਧਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ, ਇਹ ਉਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਆਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੇ, ਭਾਵ, ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ। "ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਸਿਨਹਾ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਲੋੜੀਂਦੀ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਸਟੈਂਪ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਸਾਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਆਬਕਾਰੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਨਹਾ, ਜੇ., ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

“ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਬਕਾਰੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ

ਐਕਟ, ਸਰਵਉੱਚ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ।"

ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਿਨਹਾ, ਜੇ., ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਆਬਕਾਰੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਜੋੜਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਖ਼ਤਿਆਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਲੋੜ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਸ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾਂਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬਤਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਵਧਾਨੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਕਟ ਕੁਦਸੀ-ਨਿਆਂਇਕ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਜੋ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਆਬਕਾਰੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਅਗਲਾ ਪ੍ਰਾਂਤ ਬੌਮ ਬੇ ਬਨਾਮ ਕੁਸਲਦਾਸ ਐਸ. ਅਡਵਾਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ (1) 1950 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 621

ਕੇਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੰਬੇ ਲੈਂਡ ਰਿਕੁਇਜ਼ੇਸ਼ਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਐਟਕਿਨ, ਐਲ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦ ਕਿੰਗ ਬਨਾਮ ਦਿ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਜ਼ (1) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

“ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਪਰਜਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਕਿੰਗਜ਼ ਬੈਂਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ”

ਕਾਨੀਆ, ਸੀ.ਜੇ., ਨੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ : -

“ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਮੂਹ (1) ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ (2) ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ (3) ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਰੱਖਦਾ ਹੈ (4) ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ- ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ”

ਕਾਨੀਆ, ਸੀ.ਜੇ., ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਪੰਨਾ 725 'ਤੇ ਇਕ ਹਵਾਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਾਸ, ਜੇ. ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਸਿਰਫ ਇਕ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਸਨੇ ਦੇਖਿਆ-

“ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਵੇਗੀ

(1) (1924) 1 ਕੇ.ਬੀ. 171

ਵਿਸ਼ਾ, ਫਿਰ, ਭਾਵੇਂ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੇ ਧਿਰਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ, ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਅੰਤਮ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਐਕਟ ਹੋਵੇਗਾ ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਅਥਾਰਟੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰਿਆਇਤਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕੋ-ਇਕ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਿਯਮ 32 ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਕੋ ਇਕ ਘਟਨਾ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਮਾਨਤਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਦੋ ਖਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਸੁਪਰਿਨਟੈਂਡੈਂਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਘਟੀਆ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਡਵਾਨੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਐਕਟਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਕਿ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਤੇਲ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਯੂ.ਪੀ. ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸੂਤੀ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਧਾਗੇ ਦੇ ਡੀਲਰਾਂ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਆਰਡਰ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨਵਿਆਉਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜੇੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸੂਤੀ ਕੱਪੜਾ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਥਮ, ਜੇ., ਨੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ-

“ਮੈਂਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਸਲਾਮਤੀ ਸਿਧਾਂਤ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ”

ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ- “ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਇਸ 'ਤੇ ਕਰਾਂਗਾ

ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਜੋ ਮੈਂ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਫੜੇ

ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਵੇ, ਹੈ

ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਸਾਰੇ. 144

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸੂਤੀ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹੋਵੇ। ਸੂਤੀ ਕੱਪੜੇ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਟੀ.ਸੀ. ਬਾਸਪਾ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਨਾਗੱਪਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (1) ਵਿੱਚ ਮੁਖਰਜੀ, ਜੇ. ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

"ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਘੋਰ ਅਣਦੇਖੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਕਾ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।

(1) (1955) 1 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 250

ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 5 ਅਤੇ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਿਯਮ 32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਰਜੀਹ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮਝੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਨੇ ਇਟਿਗੀ ਵੀ ਈਰਭਦੱਪਾ ਬਨਾਮ ਦਿ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਨਿਯਮ 59 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਮਹਿਜ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਐਨ.ਐਨ. ਅੰਸੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2) ਵਿੱਚ ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ। ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ (1) 1959 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ.

140

(2) 1957 ਦਾ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ. 998

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਨੌਕੁਡਾ ਅਲੀ ਬਨਾਮ ਐਫ ਡੀ ਐਸ ਜੈਰਤਨੇ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

“ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਕੋਈ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ? ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਕਦਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕੋਰਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰੇ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਜੇ

(1) 54 ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਐਨ. 883

ਜ਼ਰੂਰੀ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਬਚਣ ਲਈ"

ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ, ਜੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮਾਡਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਫਾਰਮ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 1949 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਮਾਡਲ ਫਾਰਮ ਫੁਟ-ਨੋਟ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਕਮ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਡਲ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਟਿਡ ਫਾਰਮ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨੋਟ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮ 29 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ।

ਕੈਪੂਰ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਾਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated by Balwinder Singh.

Translator